

apno z vodo mešati ali gasiti in veliko soparja se v sodu napravi. Zdaj se še vljuje vode v sod, sod trdno zapilka in dobro sem ter tje valja. Potem se pusti nekoliko ur mirno stati. Slednjič se vljuje zopet čiste vode in tako dolgo valja in vmiva, da čista voda iz soda priteče. Sopar vdira v vse špranje in luknjice in vso nesnago in glivice pokonča in voda jih ostanke izmije. Tako snažijo sode po velikih vinarijah.

M. Koliko zgubi živina na teži vsled prevažanja. Zguba na teži pri živini vsled prevažanja po železnici je zelo različna, in je na prvem mestu odvisna od tega, kako dolgo časa vožnja trpi. Skušnje so ušle, da je zguba na teži pri klavni živini vsled vožnje po železnici poprek pri jednem živinčetu 2.04—12.5 %. Voli so poprek izgubili 4.53 %, krave po 7.7 %. Poprečna zguba pri daljavi od 100 kilometrov iznaša 3.04 %, od 100—200 kilometrov 4.38 %, od 200—300 kilom. 4.73 %, od 300—400 kilom. pa celo 7.07 %.

M. Ktere kokoši najrajše nesejo jajca. Najboljše kokoši za jajčjo lego, ki ne le veliko, ampak tudi debela jajca nesejo, so Spanjolke, Darkinžanke, Hudanke in pa Krevkerke. Seveda, če se jim slabo streže, tudi te sorte kokoši manj in slabije nesejo. Umna strežba in pametno krmiljenje je tudi pri jajčji legi neobhodno potrebna reč. —

Dopisi.

Iz Gradca. (Deželni zbor) bo še ta teden svoje zborovanje dokončal, česar so poslanci sami uže prav željni. Liberalci pogrešajo nekdanje zaupanje v sam sebe, ko vidijo, da vse slabo v deželi na njihov rovaš zarezavajo, to pa še po pravici; konservativni in slovenski poslanci pa ne morejo biti veseli, ker vidijo, da pri liberalnih nemških trmoglavcih ničesar ne opravijo. Par kratki so precej drug drugega česali. Važnejši dogodki bili so sledeči! V 11. seji je slovenski poslanec č. g. dr. Šuc vlado interpeliral radi enakopravnosti slovenščine v uradih in šolah; potem je liberalna večina prošnje kmetskih srenj, naj se tem dovoli ugovarjati zoper ženitovanje nemaničev, vrgla pod klop. Brežicam je se dovolilo 1 fl. od hektolitra pive pobirati užitnine. V 12. seji obravnavali so o dragih meščanskih šolah. Za sedaj še ostanejo. Liberalci o njih nepotrebnosti niso prepričani. Knez Alfred Liechtenstein je grajal slabo reguliranje Mure; prošnja ptujskih učiteljev, naj se jim plača pozviša, bila je odbita, ona Šoštanjčanjev pa uslišana tako, da bo trg Šoštanj za-se in „Okolica šoštanjska“ od trga odcepljena srenja. V 13. seji grajal je g. Šnideršič, nesrečno reguliranje Save; denar in čas je zgubljen. Potem se je pričela obravnavo deželnega proračuna za l. 1880 in 1881. Č. g. dr. Šuc je grajal nalaganje vedno večjih bremen itak uže

onemoglim davkovcem in povdarjal, da je vrednost gruntov uže za 24 % propala, ker se iz Amerike vedno več dovažajo zrnja in mesa. G. dr. Dominkuš je se potegnil za Slovence, katerim se naj narodne pravice v šolah in uradih priznajo, da bodo mogli napredovati, in da bo mir med slovenskim in nemškim prebivalstvom. Akoravno vsi pritrdijo, da je treba varčneje gospodariti, je liberalna večina z denarji pometala večidel povsod po dosedanji navadi. Malokde so kaj pri potroških priškrenili. Za popraviljanje Anize so dovolili zopet 30.000 fl. Mure 44.000 fl. Savinje 16.270 fl. za štipendije 19.422 fl.; nekeje nemškeje „frazli“ 200 fl. da se gre v Berlin učiti gosti na gosli. Dalje so nemški „teater“ v Gradci nekemu komedijantu na 2 leti brezplačno prepustili in tako 5500 fl. dosedanjega dohodka darovali, in še ob enem mu 5500 fl. iz deželne blagajnice letne doplače navrgli; okoli 22.000 fl. gre tako v zgubo. Veliko poslancev je se temu upiralo pa brez uspeha. Složnost med nemškimi konservativci in tudi med slovenskimi poslanci pa v tej zadevi ni bila ravno prevelika. Nekateri izmed njih so pri glasovanju v stran potegnili.

Od sv. Jurija na Ščavnici. (Svečanost — smrt.) Kakor znano, so svitli cesar odlikovali č. g. dekana Jožefa Simoniča z zlatim križem s krono. V nedeljo 27. junija smo radi tega imeli posebno svečanost. Odlikovani gospod so služili slovesno sv. mešo ob 10. uri. Navzočih je bilo vkljub slabemu vremenu 7 čč. gg. duhovnov, c. k. glavar plem. Premierstein, razni dostojanstveniki in veliko število ljudstva. Privabilo jih je spoštovanje, ljubezen in vdanost do č. g. dekana. Pobožno in lepo petje: „O sladka ura . . .“ so spremljale tihe prošnje vernega ljudstva; vse je Boga hvalilo in molilo za ljubega pastirja, da še ga jim mili Bog dolgo ohrani. Po sv. meši je zunaj cerkve na odru po primernem nagovoru c. k. ljutomerski glavar g. vitez plem. Premierstein, v imenu svitlega cesarja, med živijo klici, petjem cesarske himne in gro-menjem možnarjev, pripel križ na blage persi, ki hranijo vneto srce za božjo čast, za dom in cesarja. Solze ljubezni in veselja so se vtrinjale, ko so potem č. g. dekan, ki vže 42 let dajejo v svojej duhovstvenej službi Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega, in so celo ginjeni ljudstvo opominjali, naj ostane vedno zvesto Bogu in cesarju. Bog usliši! — Dne 26. junija smo spre-mili v hladno zemljo trudno truplo blagega rojaka in nepozabljivega prijatelja, c. k. stotnika, gosp. Jakoba Ferenca. Rajni je bil rojen v Krabonošu l. 1825, izvršil prav vrlo gimnazijo, vstopil v bogoslovje, pa čez leta dni si izvolil vojaški stan. Postal je hitro profesor v odgojenišnici vojaškeje (kadeteninstitutu) in poznej je služil kot častnik pri svojem polku. Ni ga sovražna kroglja zadela v bitvi pri Magenti in v Boki, temuč bolehastr je šel v pokoj in po 3dnevnej bolezni je celo vdan v božjo voljo izdihnil svojo blago dušo. K pogrebu

je prišlo lepo število vojakov iz Radgone; nosili so truplo podčastniki in spremljalo je mnogo častnikov svojega kamerada, hvala jim! Poleg svojega bistrega uma bi bil rajni zaslužil višjo častniško vrsto, pa ker je bil preveč odkritosrčen Slovenec, se je vsemu odrekal in živel rajši mirno med svojimi rojaki. Nepozabljiv nam bo ostal. Zemlja mu lehka!

Iz Velenja. (Toča — slabe ceste.) Dne 18. p. m. je po Šaleski dolini toča hrula in več krajev prav hudo potokla. Od tega dne naprej imamo vsaki dan kaj dežja tako, da se človek po nekaterih mestih na cesti do kolena v blato pogrezne. Okrajni zastop, kateri nas stane stransko svoto, naj bi se vendar toliko ubogih potnikov in sploh peš hodečega — davke plačujočega občinstva usmilil, da bi mu vsaj za njegove peneze ceste v redu vzdrževal. Zlasti bi naj pri nasipavanji cest rabil pravi „šoder“, ne pa cele stene, da je človek v nevarnosti si noge polomiti. Čudno, da se slavno glavarstvo za tako važne reči več ne briga; prav tako čudno je tudi, da se kar tako meni nič tebi nič živina kolje brez zdravnikovega ogledovanja, vino toči do čezpostavne ure, kruh peče vedno enake velikosti bodi si žito ceno ali drago, različno drugo blago prodaja brez vsake koncesije, če je prav predpisana! Če so prav enake stvari v delokrogu občinskih predstojništev, vendar je glavarstvu naložena dolžnost strogo nadzorovati in čuvati, da se zakoni tudi spolnujejo od strani posameznih občin. Znan mi je slučaj, da je občina, oziroma obč. predstojništvo, od glavarstva naložene globe odpuščalo svojim ljubljencem med tem ko so drugi za enake prestopke morali dotične zneske plačati.

Iz Dobrne. (Kdor želi svoje ime videti tiskano), naj le prenoči v kakšnej imenitnejši gostilnici kje v mestu; sledeči dan bo se po časnikih našel „črno na belem“. A po toplicah in ostalih zdravilstvenih zavodih je navada, da od časa do časa imena gostov priobčujejo tiskana na posebnem lističu, ki mu pravimo „kur-liste“. Te imenike je zanimivo pregledovati, ker oko naleti na zastopnike raznih narodov in jezikov; obširni svet ima človek pred seboj tako rekoč v majhnem okviru. Nekteri topličarji komaj čakajo priložnost, ko papir priroma iz tiskarne, da si ga kupijo kot spremljevalca domu. Pri nas se takih listov na leto izdaje po 10 števil; na dosedanjih (3) beremo imena prišlecev iz malo ne vseh dežel mile nam države avstrijske. Tudi „Nova Avstrija“, t. j. Bosna in Hercegovina, poslala nam je nekoliko svojih korenjakov. Iz inozemstva je zastopan Pariz, Carigrad in celo Afrika. Neka gospa, doma iz mesta Aleksandrije v Egiptu, slišala je popevati naše šoloe; to se jej je tako dopadlo, da jim je pri sladčičarji (Zuckerbäcker) naročila povitje ter jih cel „voz“ dala odpeljati v šolo, da so učitelji razdelili med otroke. To bi

bilo znamenje, da Egipčani imajo glasú za nežno petje. Sicer pa: Bog plati!

Iz Ptuja. (Slovensko uradovanje v cerkvenih zadevah). Pod predsedništvom milostivega prošta ptujskega gospoda Matjaša Modrinjaka se je po predlogu gosp. župnika Božidarja Raiča se vsemi glasi sprejela sledeča resolucija: „Velečastna duhovniška skupščina, zbrana iz dekanovine Ptujске, Velikonedeljske in Završke v Ptui dne 5. julja 1880 sklenola je, mahoma poslati prošnjo na visoko c. kr. ministerstvo za bogočastje in nauk, da odstrani protizakonito ministersko naredbo od dne 22. februarja 1872 velečo, ka pač nje vzroka odstopiti od dosedanje navade uradovanja, to je, ka se ne sme slovenski uradovati, — in ista skupščina zahteva, da visoka c. kr. vlada v soglasji z ustavo od dne 21. decembra 1867 §. 17 naročito izreče: ka se sme, rečimo počemši od 1. januarja leta 1881, pri vseh župnih uradih na Slovenskem uradovati v slovensčini, kakor na Hrovatskem v hrovaščini“. Čvrsto se nam damo, da ta radostna vest ne bode ostala osamljena. Dodati še imamo, ka se je tej veleznamenitej skupščini zapisnik vodil v slovenskem jeziku in pri tem bo tudi od selej ostalo. Slava Vam velečastna domoljubna Gospoda! Bog Vas poživi na mnogaja leta!

Iz Razkrižja v Medjimurji. (Najprej „carta“, zatem „ljudomorstvo“.) Pri nas imamo hišo Hajdinjakovo. Živela je mnogo let srečna in zadovoljna. Pred 40. leti dobili so roditelji sina Štefana, kojega so preveč ljubili in mu povsod prizanašali. Dali so 20letnemu Štefanu zapisati celi „grunt“, da so ga vojaščine rešili. Le nekaj malega so si živeža in imetka izgovorili. Sin spravi sneho k hiši in hoče roditelje popolnem spodrinoti iz nje. Od tega „vremena“ preminola je prejšnja ljubav. Sin i sneha, oče i mati, so se na vek kregali, prepirali, preklinjali in tožili. Očeta je sin celo v „rest“ spravil. Bode 2 leti, kar je oče od mrtvuda zadet na posteljo vlegel. Sin ga ni pohodil (obiskal) nikoli ne, vkljub temu, da vsi pod enim krovom stanujejo. Isti ničvredni sin je ob enem slabo gospodaril. Nikder ni imel blagoslova božjega. Popolnem je zagazil v dolgove. Dne 19. junija 1880 gre v Čakovec k sodnji dolga plačevati. „Nemajoč“ dosta penez poizvé, da ima njegov pajdaš 163 fl. pri sebi. Sedaj vzbudi se v njem črna misel, da bi pajdaša in sosedu Antona Zupanca ubil. In res v Čakovci pri nekem krčmarji, gori na krovu, kder sta skupaj spala, zatolče z jednim jakim udarcem pajdaša in mu še 5 ran z nožem po glavi da. Uže 21. junija ob polnoči zgrabijo ga v njegovej hiši pandurji in zvežejo. Po priliki zmekne roko, segne po britvo in sam sebi trebuch zareže, da mu čreva taki vun porinola jeso. V velikej muki, od nikoga milovan od vseh „ošpatan“ umrje drugi dan proti večeru. Deca, spoštujte 4. božjo zapoved, roditelji „nucajte“ za mlada leskovice in brezovice! J. S.